

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiect act normativ

Proiect de Lege privind Statutul inspectorului de muncă și inspectorului social

Secțiunea a 2 –a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În conformitate cu prevederile art. 5 din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pot beneficia de statute speciale funcționarii publici care își desfășoară activitatea în cadrul unor servicii publice stabilite prin lege.

Inspecția Muncii a fost înființată și funcționează în baza Legii nr. 108/1999, republicată, ca organ de specialitate al administrației publice centrale în subordinea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

Potrivit art. 11 din Anexa la Hotărârea Guvernului nr. 1377/2009 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Inspecției Muncii, precum și pentru stabilirea unor măsuri cu caracter organizatoric, funcțiile de inspector de muncă și inspector social sunt funcții publice în cadrul categoriei funcțiilor publice specifice, cu statut special. În exercitarea atribuțiilor legale, inspectorii de muncă și inspectorii sociali sunt investiți cu exercițiul autorității publice, beneficiind de protecție în condițiile legii.

Potrivit prevederilor aceleiași hotărâri a Guvernului, drepturile, îndatoririle și incompatibilitățile specifice ale personalului Inspecției Muncii se stabilesc prin statut special, care se aprobă prin lege.

Pentru a duce la îndeplinire prevederile legale menționate dar și din necesitatea de a pune la dispoziția inspectorilor de muncă și inspectorilor sociali cadrul juridic specific acestor profesii, a fost elaborat proiectul de lege privind statutul inspectorului de muncă și al inspectorului social.

Proiectul de lege cuprinde principii și dispoziții ce derivă din convențiile și recomandările Organizației Internaționale a Muncii, respectiv, din Convenția nr. 81/1947 privind inspecția muncii în industrie și comerț (ratificată de România prin Decretul nr. 284/1973), din Convenția nr. 129/1969 privind inspecția muncii în agricultură (ratificată de România prin Decret al Consiliului de Stat nr. 83/1975), din Recomandarea nr. 81/1947 privind inspecția muncii (industrie și comerț), din Recomandarea nr. 82/1947 privind inspecția muncii (minerit și transporturi) și din Recomandarea nr. 133/1969 privind inspecția muncii (agricultură).

De asemenea, proiectul de lege are în vedere alinierea la principiile comune europene de inspecție stabilite de Comisia Europeană prin Comitetul Înalților Responsabili cu Inspecția Muncii, care impun adoptarea unor măsuri de protecție și asistență pentru inspectorii de muncă.

La elaborarea proiectului de lege au fost avute în vedere și alte documente strategice, care stabilesc o serie de obligații pentru Inspecția Muncii, respectiv, pentru implementarea Strategiei Comisiei Europene privind sănătatea și securitatea în muncă 2007-2012 și pentru îndeplinirea condiționalităților asumate de Guvernul României prin Memorandumul de Înțelegere semnat cu Comisia Europeană privind alocarea asistenței financiare 2009 – 2011.

Inspecția Muncii este instituție unică de inspecție și control în domeniile relațiilor de muncă, securității și sănătății în muncă, asistenței sociale și incluziunii sociale, iar funcțiile de inspector de muncă și de inspector social trebuie exercitate de persoane ale căror cunoștințe (polivalente și pluridisciplinare) și experiență profesională, dobândite prin pregătire continuă, le asigură competența necesară realizării atribuțiilor stabilite pentru îndeplinirea misiunilor de inspecție.

Activitatea de inspecție a muncii prezintă unele constrângeri specifice care implică:

- competențe pluridisciplinare ale inspectorilor în domeniile relațiilor de muncă, securității și

sănătății în muncă, asistenței sociale și incluziunii sociale, precum și în domeniile conexe acestora (medical, economic, juridic, management organizațional etc.);

- expunere la riscuri specifice de accidentare și îmbolnăvire profesională în exercitarea atribuțiilor, cu ocazia inspectării unor locuri de muncă și a cercetării unor evenimente (de ex. explozii, avarii, incendii, accidente produse în subteran sau în stații de înaltă tensiune) la care nu au acces decât inspectorii de muncă;
- dificultate și complexitate în realizarea sarcinilor de serviciu;
- confidențialitate asupra informațiilor la care inspectorii de muncă și cei sociali au acces;
- asumarea responsabilității cu privire la constatările realizate, la recomandările formulate, la aplicarea sancțiunilor contravenționale prevăzute de lege, la sistarea activității sau la scoaterea din funcțiune a unor echipamente tehnice; aceste acțiuni pot face obiectul unor proceduri judiciare îndreptate împotriva inspectorilor de muncă;
- independența evaluării situațiilor constatate în activitatea de inspecție, de multe ori afectată de ingerințe, influențe sau alte forme de presiune din partea unor persoane sau a unor grupuri de interese;
- numeroase deplasări ale inspectorului de muncă și inspectorului social în alte localități decât cele de domiciliu;
- program de lucru prelungit, suprasolicitare fizică și psihică.

Pentru realizarea activității de inspecție a muncii și socială, activitate deosebit de complexă prin specificul acesteia și prin diversitatea entităților controlate, este imperios necesar să se asigure un corp de inspectori de muncă și un corp de inspectori sociali bine pregătite profesional, cu competențe și abilități specifice muncii, capabile să acționeze ca factor al schimbării și să contribuie la îmbunătățirea și dezvoltarea pieței muncii și a sistemului de asistență socială, precum și la armonizarea acestora cu nevoile reale ale societății și ale cetățenilor.

Activitatea corpului inspectorilor de muncă și al inspectorilor sociali se adresează celui mai important capital al unei societăți, cel uman, prin supravegherea aplicării legislației care vizează apărarea vieții, a integrității corporale și a sănătății persoanelor.

Ținând cont de faptul că, în exercitarea activităților de inspecție și control, inspectorii de muncă și inspectorii sociali sunt purtători de autoritate de stat iar, în relația cu entitățile inspectate, reprezintă interesele statului și acționează conform acestor interese pentru îndeplinirea corespunzătoare a activității, este necesară crearea unui corp de inspectori de muncă și a unui corp de inspectori sociali stabile, profesioniste, transparente, eficiente și imparțiale.

Necesitatea elaborării Statutului inspectorului de muncă și al inspectorului social, care să reglementeze îndatoriri și drepturi specifice în vederea eficientizării activității este motivată, pe lângă considerentele menționate anterior, și de:

- garantarea unei implementări adecvate a legislației Uniunii Europene din domeniul muncii;
- escaladarea fenomenului muncii fără forme legale;
- rata de incidență a accidentelor de muncă care determină repercusiuni negative asupra lucrătorilor și familiilor acestora, angajatorilor și sistemului de asigurări sociale;
- apariția unor noi riscuri profesionale la locurile de muncă supuse inspecției (de ex. riscuri psiho-sociale, violența la locul de muncă, consumul de droguri);
- multiplicarea cazurilor de abuz fizic și verbal la adresa inspectorilor;
- noile tendințe ale pieței muncii, inclusiv dezvoltarea muncii independente, a sub-contractării, a migrației forței de muncă, aspecte care determină dificultăți în exercitarea autorității de stat;
- alocarea permanentă a unor noi atribuții de control și inspecție pentru inspectorii de muncă și pentru inspectorii sociali, determinată de reglementările legale adaptate noilor tendințe manifestate pe piața muncii, precum și de armonizarea cu legislația europeană aflată într-o dinamică continuă.

Având în vedere cele menționate mai sus, se impune adoptarea prin lege a Statutului inspectorului de muncă și al inspectorului social din cadrul Inspecției Muncii care să definească locul acestora în ansamblul funcțiilor publice specifice din administrația publică, precum și rolul lor ca funcții publice specifice.

<p>2. Schimbări preconizate Statutul inspectorului de muncă și al inspectorului social va asigura:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cadrul normativ privind îndatoririle, drepturile, și incompatibilitățile specifice inspectorului de muncă și inspectorului social; • crearea corpului inspectorilor de muncă și a corpului inspectorilor sociali stabile, profesioniști, eficienți și imparțiali care să acționeze în interesul salariaților sau al persoanelor beneficiare de prestații și servicii sociale și care să realizeze actul de control și inspecție la cele mai înalte standarde de performanță; • poziționarea profesională a inspectorilor de muncă și inspectorilor sociali în ansamblul funcțiilor publice specifice din administrația publică; • asumarea responsabilității inspectorului de muncă și inspectorului social față de actul de inspecție și control ; • atragerea și menținerea în corpul inspectorilor de muncă și corpul inspectorilor sociali a persoanelor cu abilități, aptitudini și competențe profesionale care să asigure eficiența și eficacitatea activității de inspecție și control; • accentuarea aspectelor referitoare la caracterul de serviciu public al activității profesionale desfășurate de inspectorul de muncă și inspectorul social, care se exercită numai în slujba persoanei și în sprijinul instituțiilor statului; • stabilirea unor măsuri speciale de protecție împotriva amenințărilor, violențelor sau a oricăror fapte care pun în pericol inspectorii, familiile și/sau bunurile lor; • alinierea la principiile comune europene de inspecție stabilite de Comisia Europeană; • favorizarea construirii și dezvoltării unei identități profesionale a inspectorului de muncă și a inspectorului social.
<p>3. Alte informații - Nu este cazul</p>
<p>Secțiunea a 3 – a Impactul socio – economic al proiectului de act normativ</p>
<p>1. Impact macroeconomic Nu este cazul.</p>
<p>2. Impactul asupra mediului de afaceri Nu este cazul.</p>
<p>3. Impactul social Prin promovarea acestui proiect de act normativ se urmărește modelarea unor norme ce formează cadrul legal în baza căruia este organizată și funcționează corpul de control al inspectorilor de muncă și sociali atât din Inspecția Muncii, cât și din inspectoratele teritoriale de muncă, prin punerea în acord cu o gamă largă de norme interne și internaționale ce au determinat definirea în acord cu prevederile acestora și cu triplul rol pe care aceasta îl îndeplinește, și anume: de îndrumător al angajatorilor și angajaților, de control și sancționator</p>
<p>4. Impactul asupra mediului Nu este cazul.</p>
<p>5. Alte informații - Nu este cazul</p>

<p>Secțiunea a 4 – a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)</p>			
- mii lei -			
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani	Media pe 5 ani
1	2	3	4

1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i) impozit pe profit ii) impozit pe venit b) bugete locale: i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) contribuții de asigurări			
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii b) bugete locale: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii			
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale			
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare			
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare			
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare			
7. Alte informații			
Secțiunea a 5 – a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare			
1. Proiecte de acte normative suplimentare	Modificarea Hotărârii Guvernului 1377/2009 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Inspecției Muncii, precum și pentru stabilirea unor măsuri cu caracter organizatoric		
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie	Nu este cazul		
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Nu este cazul		
4. Evaluarea conformității:			
Denumirea actului sau documentului comunitar, numărul, data adoptării și data publicării	Gradul de conformitate (se conformează/nu se conformează)	Comentarii	
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul		
6. Alte informații	Nu este cazul		
Secțiunea a 6 – a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ			

<p>1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate</p> <p>2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ</p> <p>3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile H.G. nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative</p>	<p>Nu este cazul</p>
---	----------------------

<p>4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile H.G. nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente</p>	<p>Nu este cazul</p>
<p>5. Informații privind avizarea de către:</p> <p>a) Consiliul Legislativ</p> <p>b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării</p> <p>c) Consiliul Economic și Social</p> <p>d) Consiliul Concurenței</p> <p>e) Curtea de Conturi</p>	<p>Prezentul proiect de act normativ va fi supus avizării Consiliului Legislativ și Consiliului Economic și Social</p>
<p>6. Alte informații</p>	<p>Proiectul de act normativ a fost supus dezbaterii și avizat în cadrul ședinței Comisiei de Dialog Social a Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale</p>
<p>Secțiunea a 7 – a</p> <p>Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</p>	
<p>1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ</p>	<p>A fost supus dezbaterii publice, conform procedurilor în vigoare, reglementate prin Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică</p>
<p>2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice</p>	<p>Nu este cazul</p>
<p>3. Alte informații</p>	
<p>Secțiunea a 8 – a</p> <p>Măsuri de implementare</p>	
<p>1. Măsurile de punere în aplicare a</p>	

proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	
2. Alte informații	

Față de cele prezentate mai sus, propunem adoptarea prezentului proiect de lege.

**MINISTRUL MUNCII, FAMILIEI ȘI PROTECȚIEI SOCIALE,
Mihai Constantin ȘEITAN**

**AVIZAT:
AGENȚIA NAȚIONALĂ A FUNCȚIONARILOR
PUBLICI
Președinte**

**MINISTRUL FINANȚELOR PUBLICE,
Sebastian Teodor Gheorghe VLĂDESCU**

**MINISTRUL JUSTIȚIEI,
Cătălin Marian PREDOIU**